

Stát bude hradit pojištění jen za pečující o děti do sedmi let

5.11.2025 - Viktorie Plíková | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Zákon o zdravotním pojištění mění od 1. ledna 2026 podmínky pro osoby, které jsou na základě péče o děti zařazeny mezi tzv. státní pojištěnce (za něž pojistné na zdravotní pojištění odvádí stát). Nově budou do této kategorie patřit pouze osoby pečující o jedno či více dětí do sedmi let věku.

Přitom podle dosud platné úpravy, tedy do 31. 12. 2025, nárok na zařazení do příslušné kategorie (L) mají nejen osoby pečující o jedno dítě do sedmi let, ale také o dvě a více dětí až do 15 let věku. Nová právní úprava na druhou stranu ruší některá současná omezení pro vznik nároku na zařazení do kategorie. Končí například maximální stanovená délka pobytu dítěte ve školce nebo zákaz příjmů ze zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti. O změnách bude Všeobecná zdravotní pojišťovna klienty, kterých se týká, informovat také dopisem.

Podmínkou pro zařazení mezi státní pojištěnce na základě péče o dítě je, že se jedná o osobní a řádnou péči, kdy dítě není svěřeno do péče jiné osoby, a to ani z rodiny. Nebude již platit omezení pro pobyt dítěte v jeslích, mateřské nebo základní škole, tudíž dítě předškolního věku bude moci být v těchto zařízeních i delší dobu než 4 hodiny denně a dítě chodící do školy bude moci navštěvovat školní družinu. Podmínkou ovšem zůstává, že dítě není umístěno v zařízení s týdenním či celoročním pobytem (např. stacionáře, ústavní zařízení). Nově může mít také rodič nebo pečující osoba příjmy ze zaměstnání či samostatné výdělečné činnosti.

VZP rozešle všem klientům, kteří dnes patří do kategorie L a jichž se změny tedy mohou dotknout, dopis s přehlednými informacemi o změnách a připraveným Čestným prohlášením. Právě to bude muset žadatel o zařazení do této kategorie po 1. lednu 2026 vyplněné doručit zpět Všeobecné zdravotní pojišťovně. Kategorii bude možné přiznat až ode dne následujícího po doručení oznámení pojišťovně

a vždy se bude ukončovat ke konci kalendářního měsíce. Přechodná ustanovení nebyla přijata, což znamená, že od 1. 1. 2026 lze uznat pouze péči o dítě do 7 let.

Kategorie L, za kterou platí pojistné stát:

- Osoba **osobně a řádně pečující alespoň o jedno dítě do 7 let věku**
- Dítě není svěřeno do péče jiné osobě, třeba i z rodiny, nebo není umístěno v zařízení s týdenním či celoročním pobytem
- Dítě předškolního věku může být v jeslích, mateřské škole na dobu bez omezení
- Dítě plnící povinnou školní docházku může být ve škole i čas mimo dobu výuky
- Pečující osoba může mít příjmy ze zaměstnání či samostatné výdělečné činnosti
- Pečovat může vždy jedna osoba (matka nebo otec, nebo osoba, která převzala dítě do trvalé péče nahrazující péči rodičů)
- Do kategorie L může být klient zařazený až od následujícího dne po dni, kdy oznámení bylo doručeno na zdravotní pojišťovnu (není možno zadávat zpětně)
- Klient nesmí být v kategorii „E“ (příjemce rodičovského příspěvku, peněžité pomoci v mateřství, rodič na mateřské nebo rodičovské dovolené)

Za osobu v kategorii L platí stát měsíčně pojistné ve výši 13,5 % z částky rovnající se vyměřovacímu základu pro platbu pojistného státem. Osoba pečující, která informaci o péči o dítě včas oznámí VZP ČR, nemusí v zaměstnání nebo jako OSVČ dodržet minimální vyměřovací základ.

Povinnosti pojištěnců, za které platí pojištění stát

Pojištěnec je povinen oznámit své zdravotní pojišťovně nejpozději **do osmi dnů** skutečnosti rozhodné pro vznik nebo zánik povinnosti státu platit za něj pojistné.

Oznámit změnu lze pohodlně přes aplikaci Moje VZP nebo přes webový formulář. Na pobočku není nutné chodit osobně.

Informace najdete i na webu [vzp.cz](https://www.vzp.cz).

Viktorie Plívová

tisková mluvčí

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/stat-bude-hradit-pojisteni-jen-za-pecujici-o-deti-do-sedmi-let>